Nu lugter gyllen kun af penge

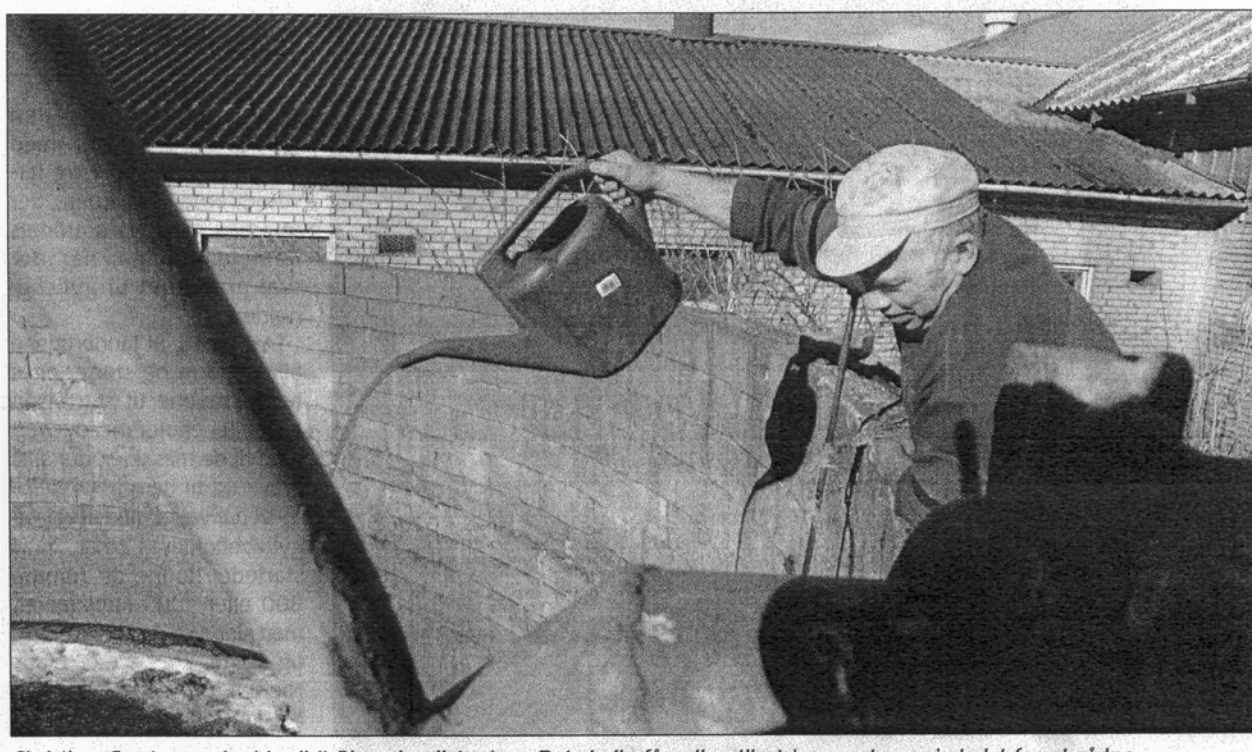

Christian Carstensen hælder lidt Biosa i gylletanken. Det skulle få gyllen til at kompostere – i stedet for at rådne.

For tre år siden stod kalvene i kø for at dø, stalden var fuld af fluer og gyllen stank af råd hos en landmand ved Tinglev. I dag er det fluerne, der er døde, dyrene er raske og gyllen er stort set lugtfri.

Tema: Gyllehåndtering

Af Louis Andreas Michaelsen

■ Man siger ofte, at noget skal være skidt, før det bliver godt. Og sådan var det også i mælkeproducent Christian Carstensens tilfælde. For tre år siden var hele hans sortbrogede besætning syg, og stalden emmede af »gyllegas« fra de firs malkekøer. Men det var faktisk ikke gyllestanken, der fik ham til at afsøge nye veje.

- Det var selvfølgelig de syge dyr, så da en konsulent opfordrede mig til at prøve med noget, der hed Biosa, tænkte jeg: At det i hvert fald ikke kunne gøre tingene værre, fortæller Christian Carstensen, fra Tinglev

Her, der og alle vegne

Biosa er et mælkesyreprodukt, der er fuld af mikroorganismer, og det skulle ifølge producenten kunne sætte »liv« i foderet og dermed i dyrenes fordøjelse. Så Christian Carstensen gjorde, som han blev anvist og sprøjtede den flydende væske ud i ensilagen og endda i gyllen.

- På samme tid tog jeg den kunstige gødning væk, fjernede medicinen og holdt op med at sprøjte gift ud over mine marker. Resultatet var, at mine køer langsomt kom sig, og ydelsen steg, siger den sønderjyske landmand.

Han bemærkede også, at gyllen langsomt ændrede konsistens og farve.

- Før var gyllen grøn og sort og lugtede af råddenskab. Den satte sig fast i kanalerne, selvom den var mere pjasket dengang. Nu var den pludselig mere fast i det, men flød meget bedre. Den lugtede heller ikke længere, og farven var blevet brunlig, husker Christian Carstensen.

Når han kiggede nærmere på gyllen eller bagved køerne i stalden, kunne han se, at halm og kerne, der før var hele, var blevet fordøjet på en helt anden måde.

- Det var simpelthen som nat og dag. Jeg troede engang, at gylle var gylle, men jeg måtte tro om igen. Min gylle er blevet meget mere ensartet, siger Christian Carstensen.

Regnorme og regnskab

På de godt 100 hektar jord kan han nu også konstatere, at der er kommet mange flere regnorme, og gyllen hurtigt bliver omsat. Ude ved gyllebeholderne og i stalden lugter det nærmest af skovbund.

- Der sker faktisk en kompostering af gyllen. Biosa'en har jo været gennem dyrene, der er stor forskel, og hvis nogen sagde til mig: Carstensen du skal drive landbrug, som du gjorde før, ville jeg stoppe. For før havde jeg ondt hovedet af gyllestanken, når jeg gik i stalden og fluerne irriterede. Sådan er det ikke længere, fortæller Christian Carstensen.

Men et er en bedre lugt og flere regnorme – men hvad siger regnskabet?

- Det er de bedste to år, jeg har haft i min tid som landmand. Den kunstige gødning og giften er sparet væk, og det samme gælder medicinen. Min ydelse er blevet højere og køerne sundere. Da jeg køber for omkring 10.000 kroner Biosa om året, er det let at regne ud, hvad der bedst kan betale sig, siger Christian Carstensen.

Christian Carstensen bliver stille et øjeblik, da han bliver spurgt, om der slet ingen ulemper er ved produktet:

- Jo... ulempen er, at jeg bliver dårlig ved tanken om, hvad jeg har gjort i alle de foregående år, siger Christian Carstensen.

Biosa

Biosa er faktisk to produkter. Terra Biosa er registreret som komposteringsmiddel, mens Animal Biosa sælges som ensileringsmiddel. Der er tale om GMO-fri produkter, der består af udtræk af økologiske urter, som har gennemgået en gæringsproces i mælkesyrebakterier. Gødningen fra dyr, der fodres med Biosa, bliver ifølge producenten dermed påvirket. Gødningen komposterer uden at rådne. Det betyder, at udviklingen af gas reduceres og flueplagen mindskes.

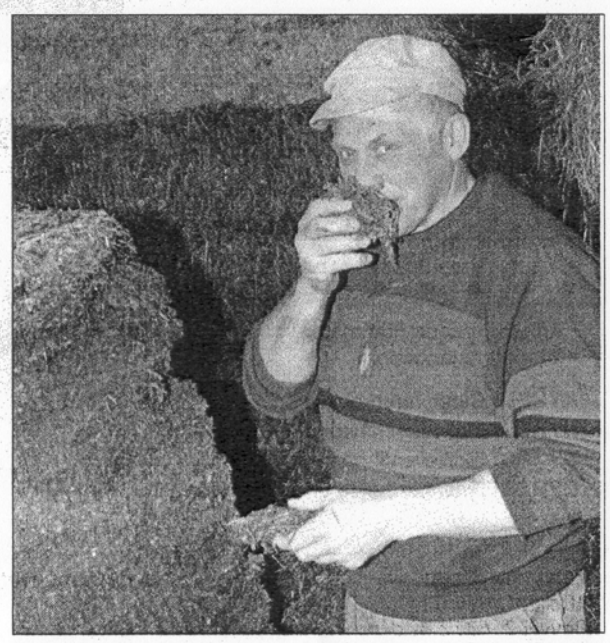

Det dufter godt. Konsulenten har fortalt, at Christian Carstensens ensilage ligger i toppen af den bedste fjerdedel.